

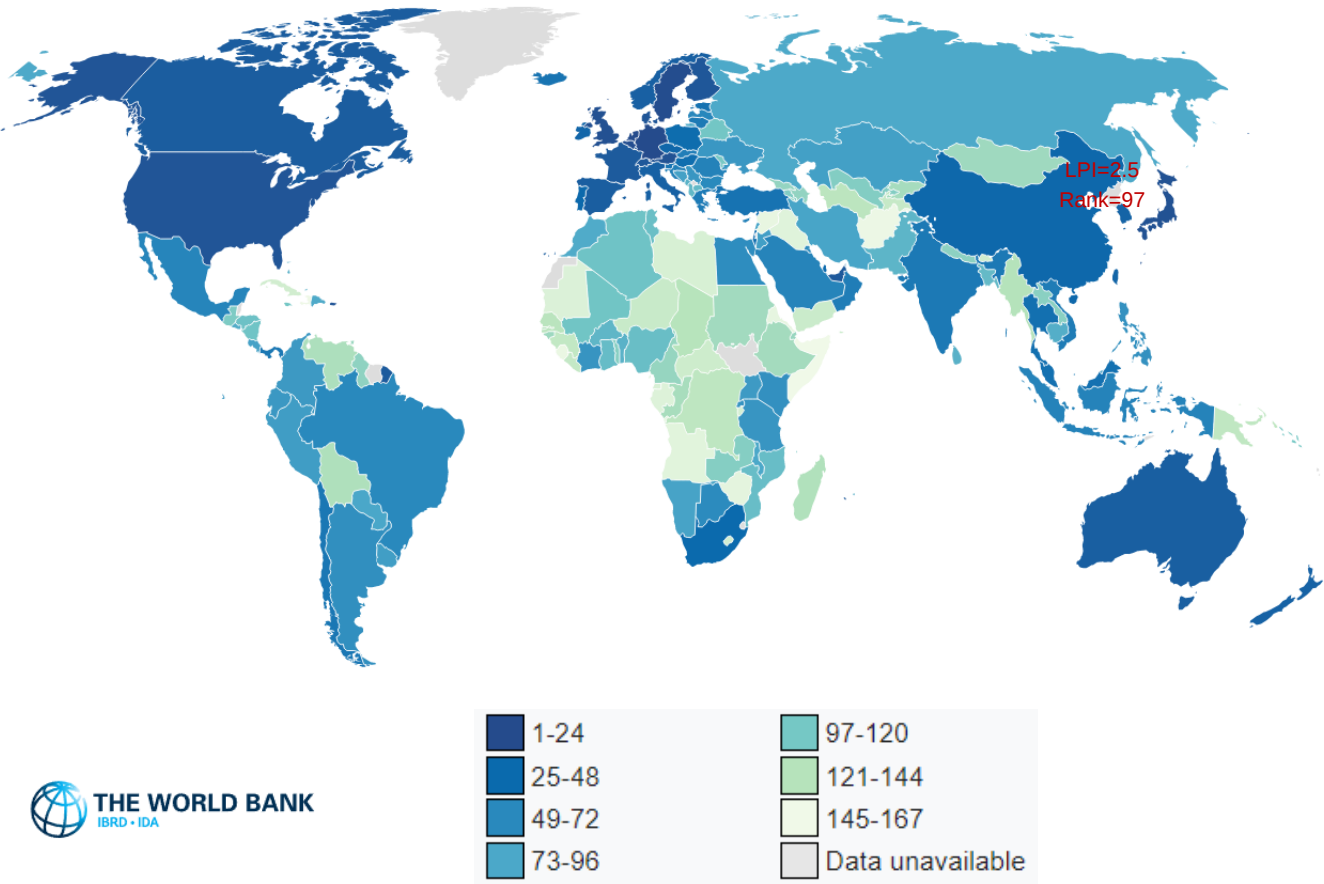
ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

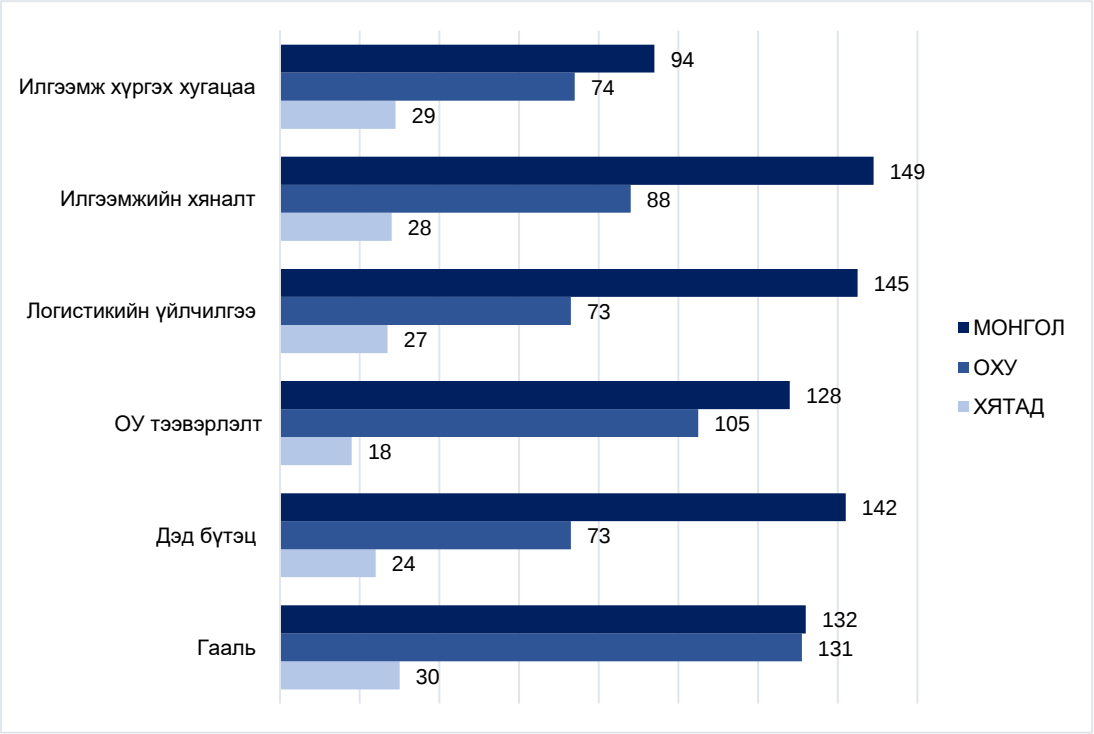
**АВТОТЭЭВРИЙН САЛБАРТ ТӨР ХУВИЙН
ХЭВШЛИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСЛҮҮД**

“Хөгжлийн хөтөч-Зам, тээвэр”

Logistics Performance Index

- LPI буюу Логистикийн гүйцэтгэлийн индекс үзүүлэлтээр дэлхийн 160 орноос Монгол улс 97-р байрт байна.

Монгол Улсын хувьд 2018 онтой харьцуулахад урагшилсан хэдий ч логистикийн гүйцэтгэл сул (poor logistics performers) ангилалд байгаа хэвээр байна.

ЗОРИЛТ

Бүс нутгийн эдийн засгийн интеграцад дэд бүтцийн нэгдсэн сүлжээгээр бүрэн холбогдож, эдийн засгийн эрчимтэй өсөлтийг хангах суурь нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

АРГА ХЭМЖЭЭ

Олон улсын чанартай **8**, ХАА чиглэлийн **83** логистикийн төв, **8** хилийн боомтын хүчин чадлыг сайжруулах ачаа тээврийн терминал байгуулах зорилт дэвшүүлсэн.

АВТОТЭЭВРИЙН ХАРИЛЦААНЫ ХЭЛЭЛЦЭЭР

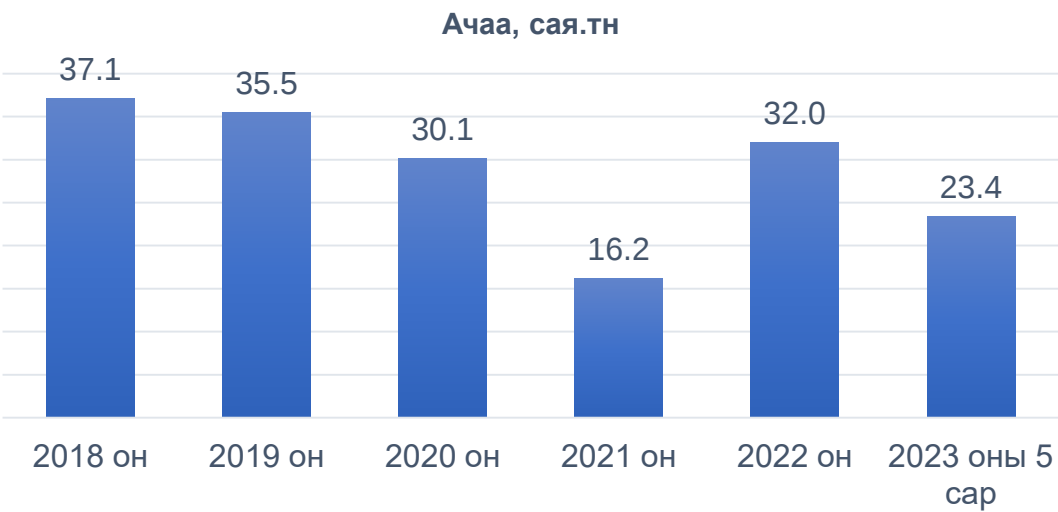
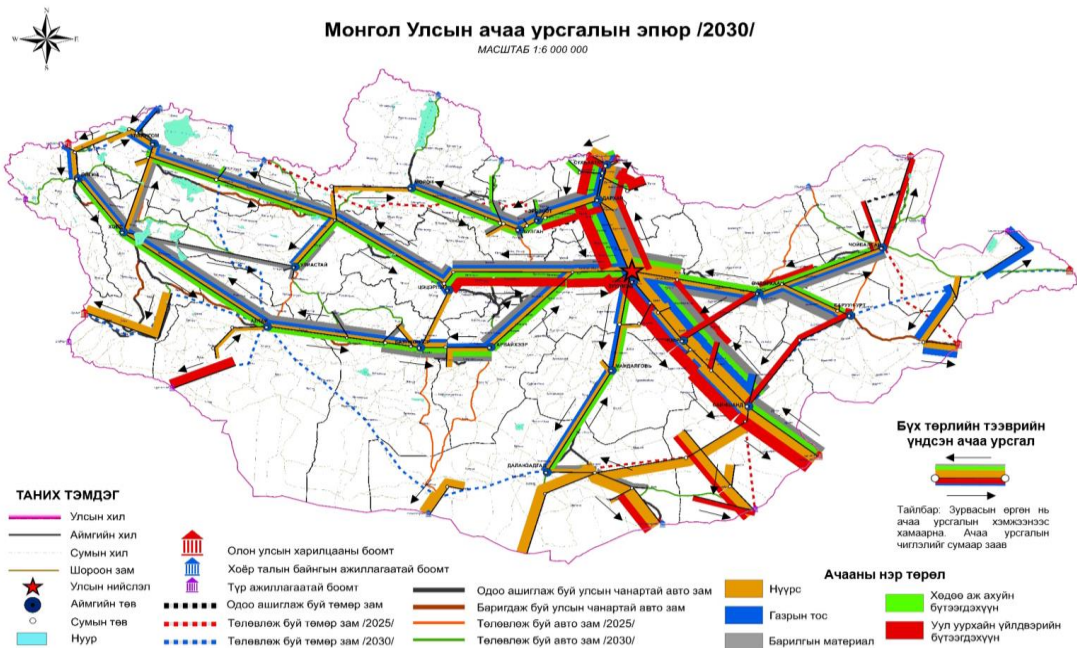
Автотээврийн харилцааны хэлэлцээр байгуулсан улсууд

Олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэх тухай хоёр талын хэлэлцээр байгуулах улсууд

- 1. Казакстан
- 2. Украин
- 3. ОХУ
- 4. БНАСАУ
- 5. БНТурк
- 6. БНБеларусь
- 9. БНХАУ
- 10. Унгар
- 11. БНЛатви
- 12. БНКиргиз
- 13. Латви
- 14. Польш
- 15. Литва

- 1. Герман
- 2. Гүрж
- 3. Чех
- 4. Словак
- 5. Итали
- 6. Болгар
- 7. Австри
- 8. Франц
- 9. Румын
- 10. Серби
- 11. БНХорват
- 12. Молдав
- 13. Узбекистан
- 14. Иран

TIR - 14 улстай тээвэрлэлт хийж байна.

БООМТУУДЫГ ӨРГӨТГӨХ ТӨСЛҮҮД

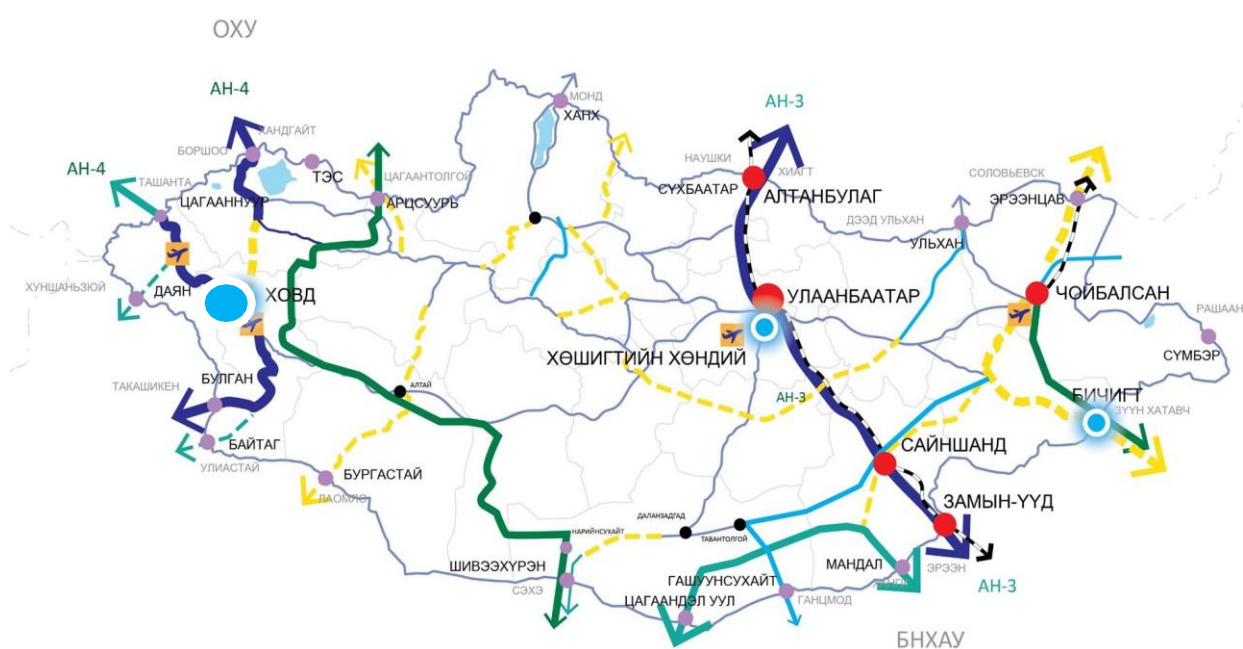
Хилийн боомтын тээвэрлэлтийн өнөөгийн байдал, цаашдийн төлөвлөлт:

Өдөрт 250 Гарц 1 Экспорт жилд 1.5 2025 онд нэвтрүүлэх хэрэгцээ 3.0 /сая.тн/ Булган	Өдөрт 1000 Гарц 4 Экспорт жилд 12.4 /сая.тн/ 2025 онд нэвтрүүлэх хэрэгцээ 15.0 /сая.тн/ Шивээхүрэн	Өдөрт 1500 Гарц 6 Экспорт жилд 22.0 /сая.тн/ 2025 онд нэвтрүүлэх хэрэгцээ 32.0 /сая.тн/ Гашуунсухайт	Өдөрт 250 Гарц 6 Экспорт жилд 1.5 /сая.тн/ 2025 онд нэвтрүүлэх хэрэгцээ 2.0 /сая.тн/ Ханги	Өдөрт 500 Вагон 2500 Экспорт жилд 1.5 /сая.тн/ 2025 онд нэвтрүүлэх хэрэгцээ 6.6 /сая.тн/ Замын-үүд	Өдөрт 250 Гарц 1 Экспорт жилд 1.5 /сая.тн/ 2025 онд нэвтрүүлэх хэрэгцээ 3.0 /сая.тн/ Бичигт

Хилийн боомтуудыг өргөжүүлэх төслүүд:

Замын-Үүд	Алтанбулаг	Бичигт	Гашуунсухайт	Шивээхүрэн	Ханги	Булган
Хуурай боомт	Олон улсын логистикийн төв	Ачиж буулгах терминал	Ачиж буулгах терминал	Ачиж буулгах терминал		Ачиж буулгах терминал
Дүүжин тээвэр		AGV	Шилжүүлэн ачих терминал /төмөр зам, авто зам/	AGV	Шилжүүлэн ачих терминал /төмөр зам, авто зам/	
			AGV	Шилжүүлэн ачих терминал /төмөр зам, авто зам/	AGV	

ХОВД ХИЛИЙН БООМТ

Олон улсын холболт:

- Олон улсын агаарын боомт
- БНХАУ-тай хиллэдэг 2 боомттой

Ховд хотод Хуурай боомт байгуулснаар ОХУ, БНХАУ, БНКазУ улс дамнасан тээврийн дэд бүтцийн сүлжээнд холбогдож бүс нутгийн тээвэр логиستيкийн зангилаа /hub/ хот болон хөгжих боломжтой.

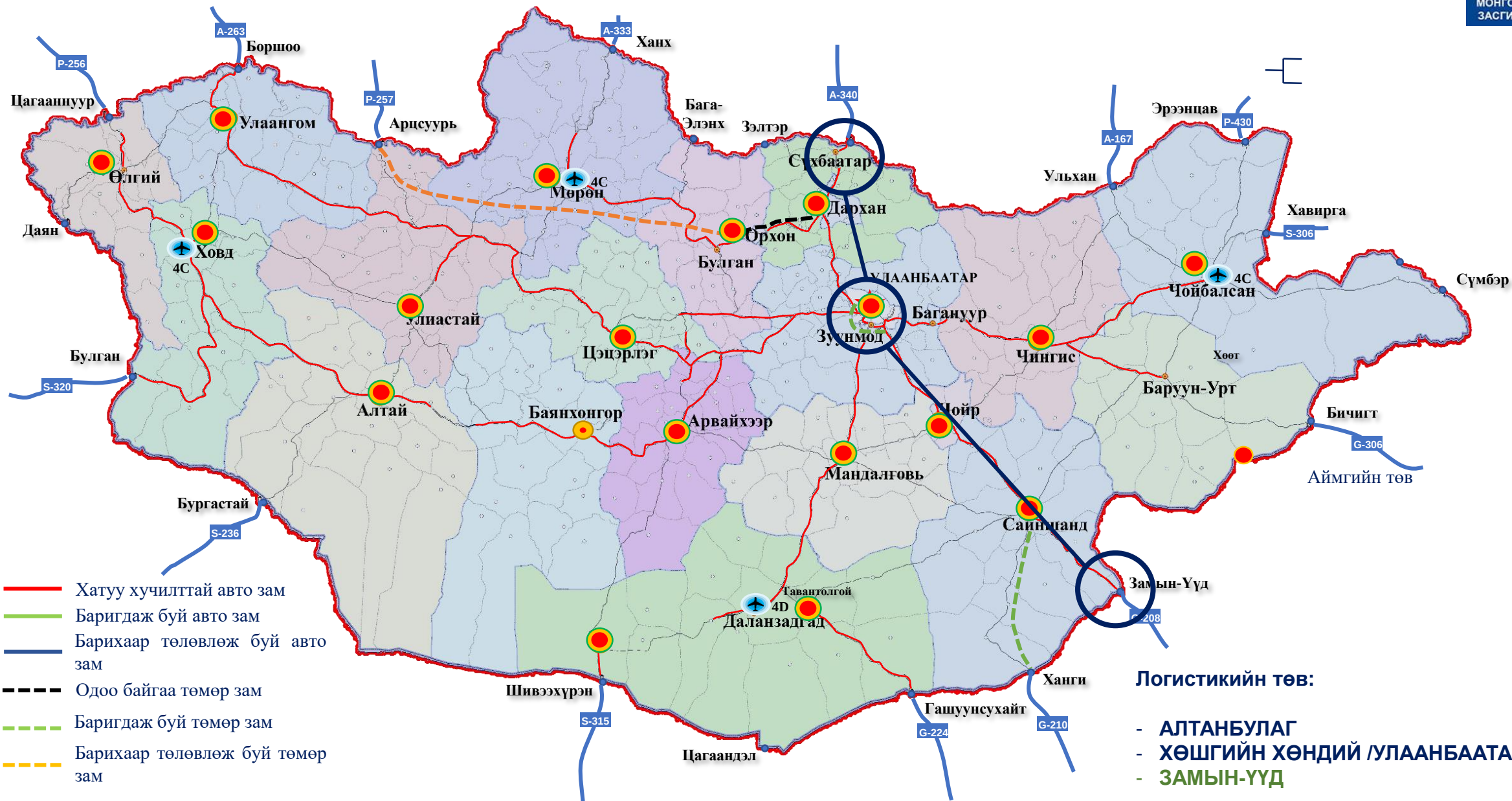

Бичигт боомт:

- Монгол Улсын далайд гарах хамгийн дөт гарц. БНХАУ-ын Жинжоу боомт
- Хятадын талаас дэд бүтэц, зам харилцаа, логистик, боомт хот бүтээн байгуулалт хийгдсэн.
- Зүүн бүсийн байгалийн ашигт малтмал түүхий эдийг боомт нөхцлөөр төвлөрүүлэн олон улсын зах зээлд гаргах, хагас боловсруулан нэмүү өртөг бий болгох, Хэнтий, Сүхбаатар, Дорнод 3 аймгийн аж үйлдвэр, экспорт импортын бүтээгдэхүүнийг далайд гаргах түшиц газар юм.
- Монгол-Орос-Хятадын Эдийн засгийн коридор байгуулах хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлэх 32 төслийн жагсаалтад Зүүн коридор буюу Эрээнцав-Чойбалсан-Хөөт-Бичигт чиглэлийн төмөр зам багтсан.

ОЛОН УЛСЫН ЛОГИСТИКИЙН ТӨВ

“TUUSHIN” JSC

UB TRANSPORTATION LOGISTIC CENTER
CAN BE A DRY PORT “ PROJECT

- 34 km to the southeast of UB city
- Area **130-hectare** 1500 x 860м

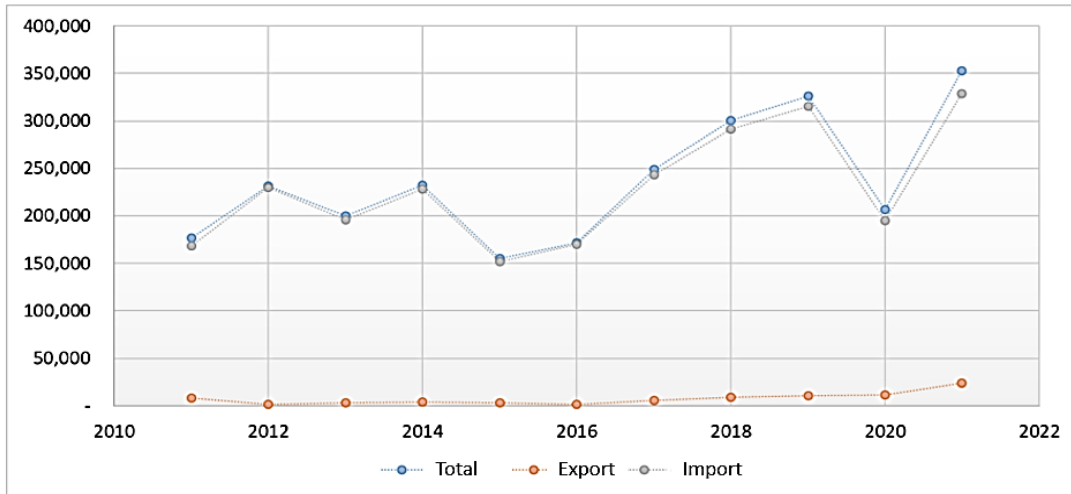
“MONGOLIAN RAILWAY” JSC

THE ZAMIIN-UUD LOGISTIC CENTER CAN
BE SOUTHERN DRY PORT

709 km to the southeast of UB city
Area **128+ hectare**

Ачаа тээвэрлэлтийн статистик мэдээлэл:

Алтанбулаг хилийн боомтоор жилд 2.5 сая.тн экспорт импортын ачаа тээвэрлэж байгаа бөгөөд Монгол Улсын импортын ачааны 52% нь энэхүү боомтоор нэвтэрч байна.

Алтанбулаг хилийн боомтоор:

- Экспорт – 10 %
- Импорт – 90 %

Алтанбулагийн чөлөөт бүсээр:

- Импорт, экспорт – 10%

ХӨШГИЙН ХӨНДИЙ ОЛОН УЛСЫН ЛОГИСТИКИЙН ТӨВ

ЛОГИСТИКИЙН ТӨВИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН ХУВИЛБАР

Олон улсын логистик төв байдлаар хөгжүүлэх

Хуурай боомттой хосолсон байдлаар хөгжүүлэх

Төмөр замын логистик төв

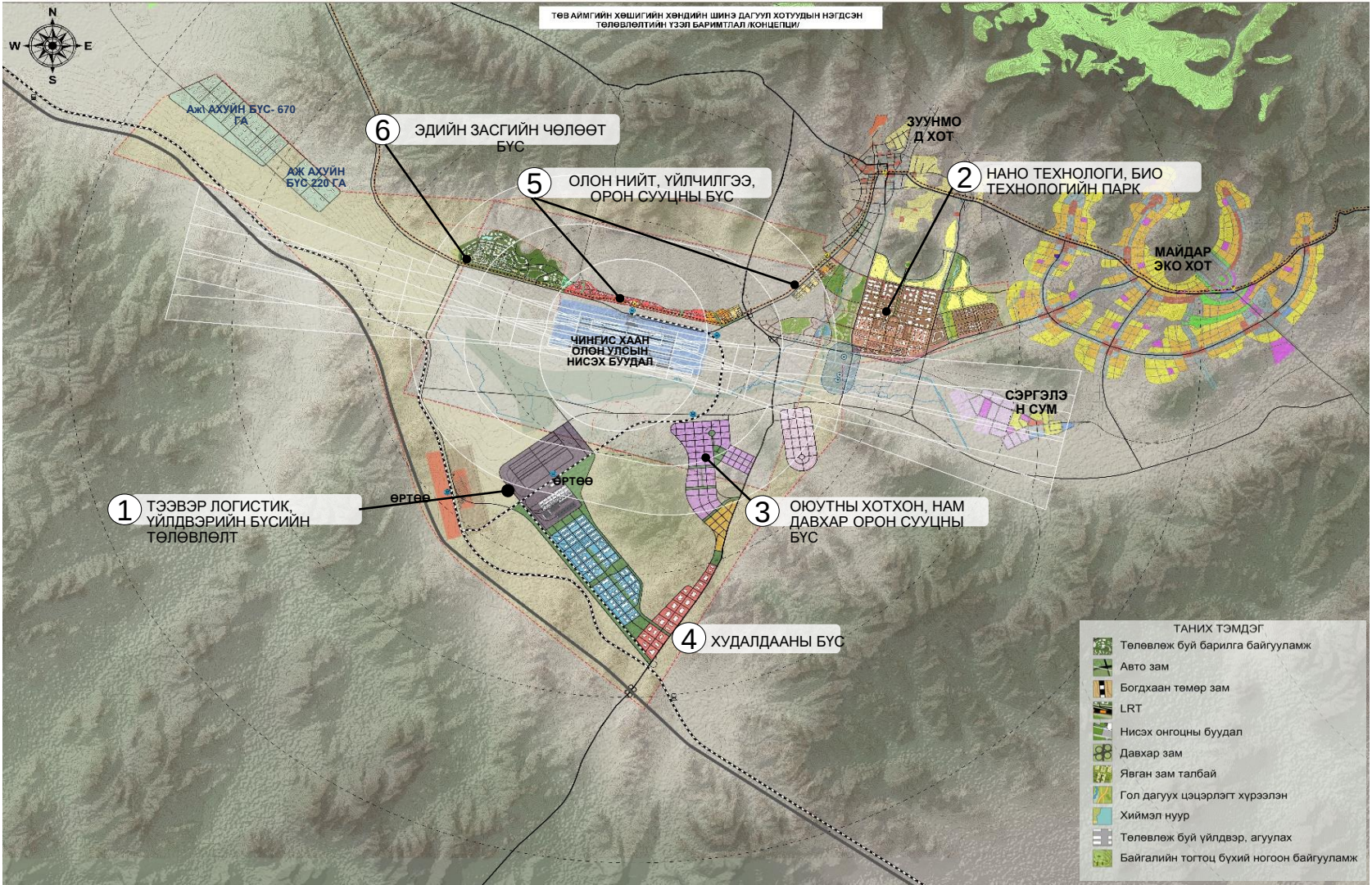
Авто тээврийн логистик төв

Хуурай боомт /төмөр замын/

Төмөр замын логистик төв

Авто тээврийн логистик төв

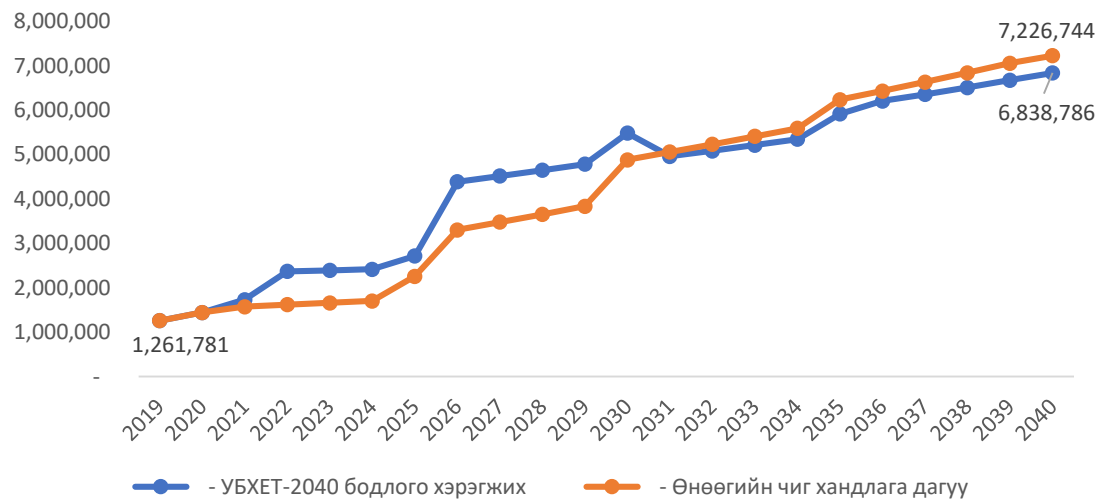
ҮНЭЛГЭЭ:	Бага хүчин чадалтай төлөвлөх	Өндөр хүчин чадалтай төлөвлөх
АЧАА ЭРГЭЛТ:	Жилд 15 сая тн ачаа эргэлттэй	Жилд 25 сая+ тн ачаа эргэлттэй

400 ГА ТАЛБАЙД ЕРӨНХИЙ ТӨЛӨВЛӨЛТ ХИЙГДСЭН

ЛОГИСТИК ТӨВИЙН АЧААНЫ ХУВИЛБАРТ ТООЦОО, ТН

Логистик төвийн ачааны хувилбарт тооцоо, тн

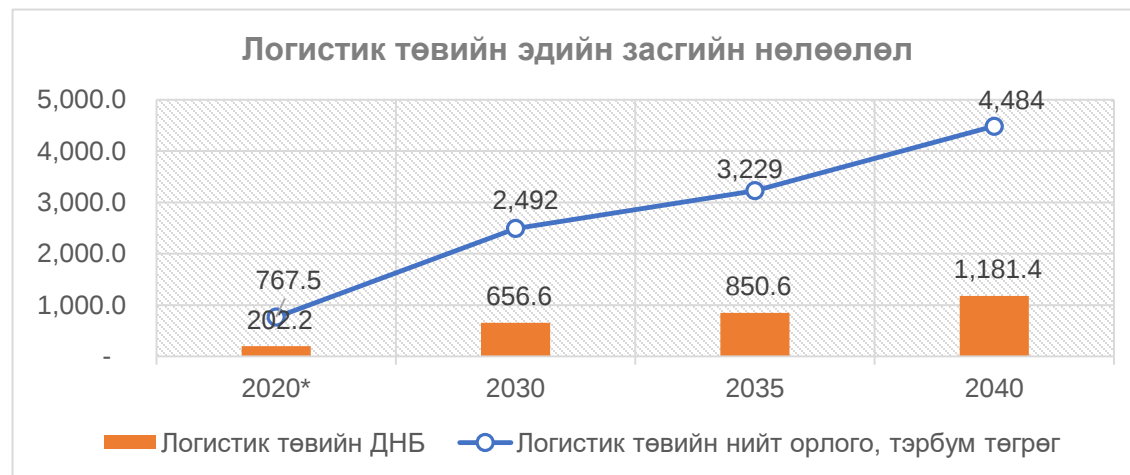

Хөшигтийн хөндийн ачаа эргэлт:

2020 / 2040 онд

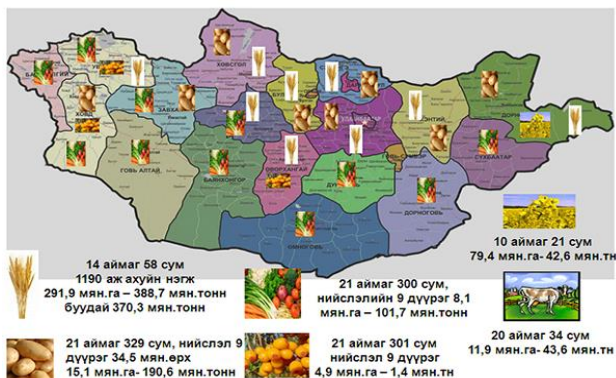
- Уул уурхайн бус: 1.2 сая.тн / 4.2 сая.тн
- Уул уурхайн: 0.2 сая.тн / 2.0 сая.тн
- Нийт ачаа эргэлт: 1.4 сая тн / 6.8 сая тн

Логистикийн төвийн эдийн засгийн нөлөөлөл

- Тээврийн салбарын үйлдвэрлэл 3.7 их наядаар нэмэгдэнэ
- Боловсруулах ачааны хэмжээ 2.8 дахин өснө
- Нэмүү өртөг 6 дахин өсөж 1.2 наядад хүрнэ

ШИНЭ ХАРХОРИН ХОТ ОЛОН УЛСЫН ЛОГИСТИКИЙН ТӨВ

ГАЗАР ТАРИАЛАН

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН

ОЛОН УЛСЫН
ЛОГИСТИКИЙН ТӨВ

/Жилд 25 сая+ тн
ачаа эргэлттэй/

ЛОГИСТИКИЙН ТӨВИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН ХУВИЛБАР

Төмөр
замын
дотоодын
ачаа

Шуудан
тээвэрлэлт

Төмөр зам
/хурдны/

Агаарын
тээвэр /4Е/

Автотээвэр
/олон улсын
ачаа тээвэр/

БАРУУН БҮС

23.6%
Хүн ам

17%
ДНБ

6.8%
Үйлдвэрлэл
борлуулалт

9.4%
Уул, уурхай
ашиглалтын
тусгай зөвшөөрөл

22.8%
Мал аж ахуй

8.6%
Хөдөө аж ахуй,
газар тариалан

ХАНГАЙН БҮС

34.2%
Хүн ам

38%
ДНБ

34.4%
Үйлдвэрлэл
борлуулалт

14.1%
Уул, уурхай
ашиглалтын
тусгай зөвшөөрөл

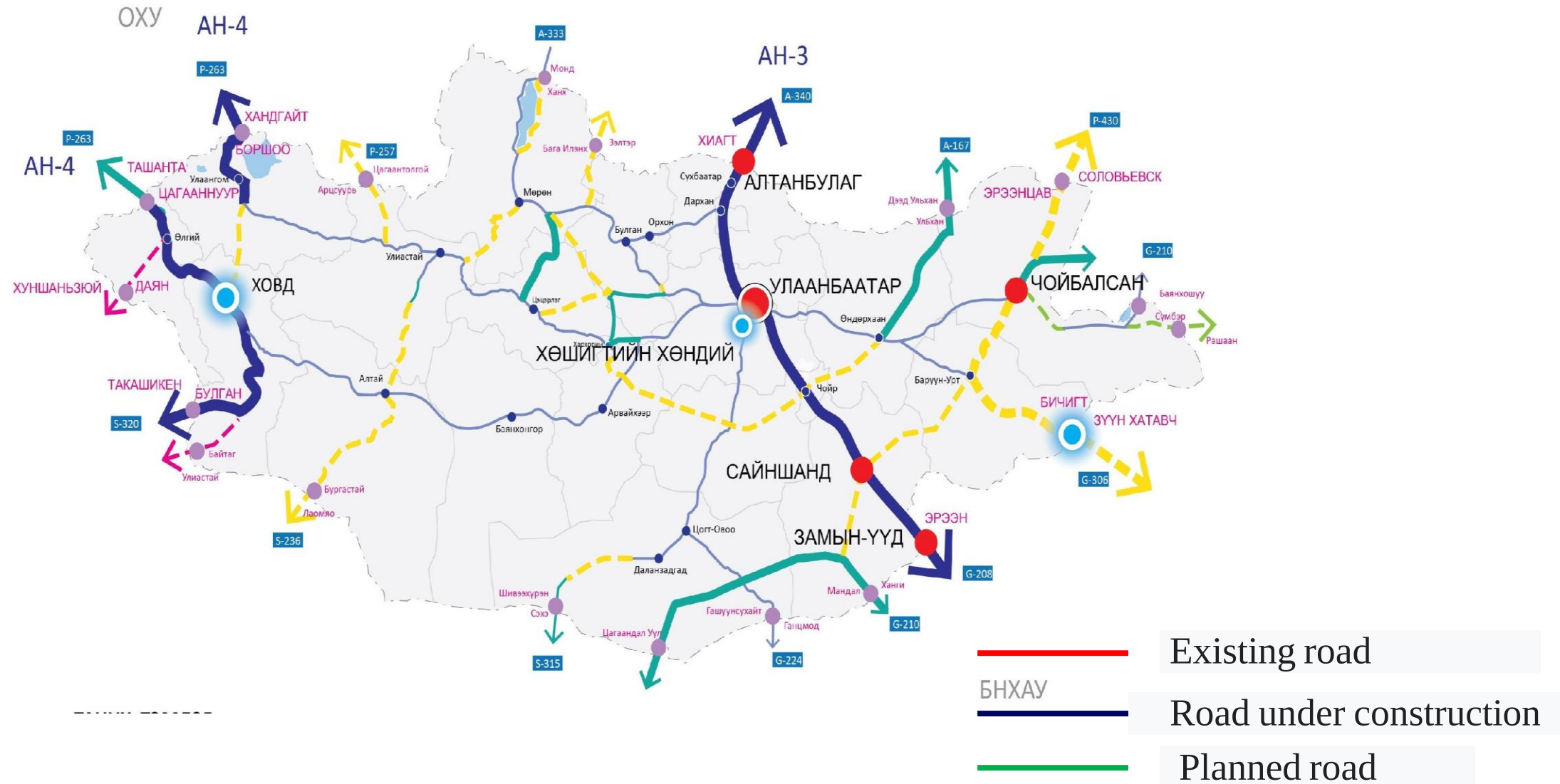
24.2%
Мал аж ахуй

23.1%
Хөдөө аж ахуй,
газар тариалан

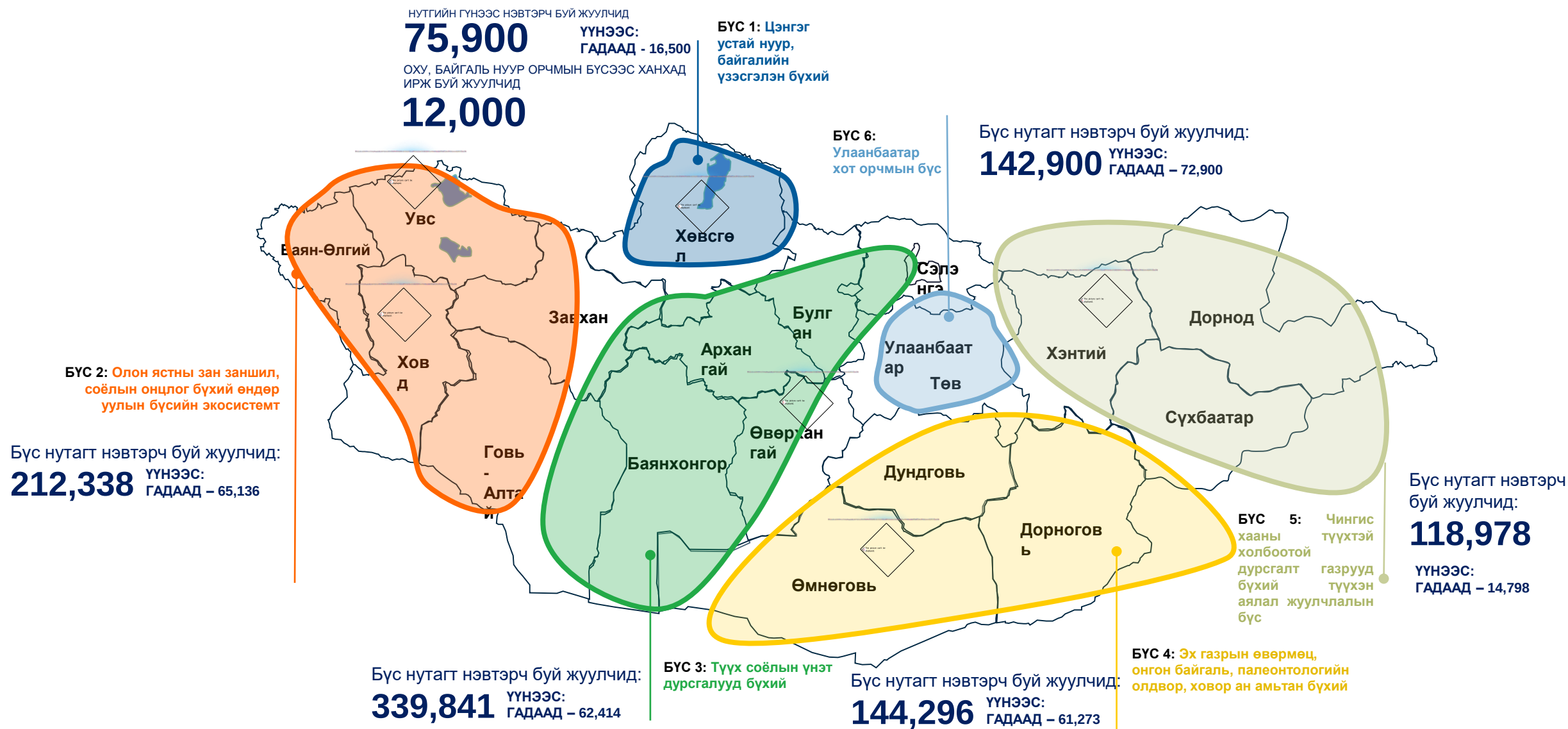
ТЯНЬЖИН БООМТ ДАХЬ “ТЭЭВЭР – ЛОЖИСТИКИЙН ТӨВ” ТӨСӨЛ

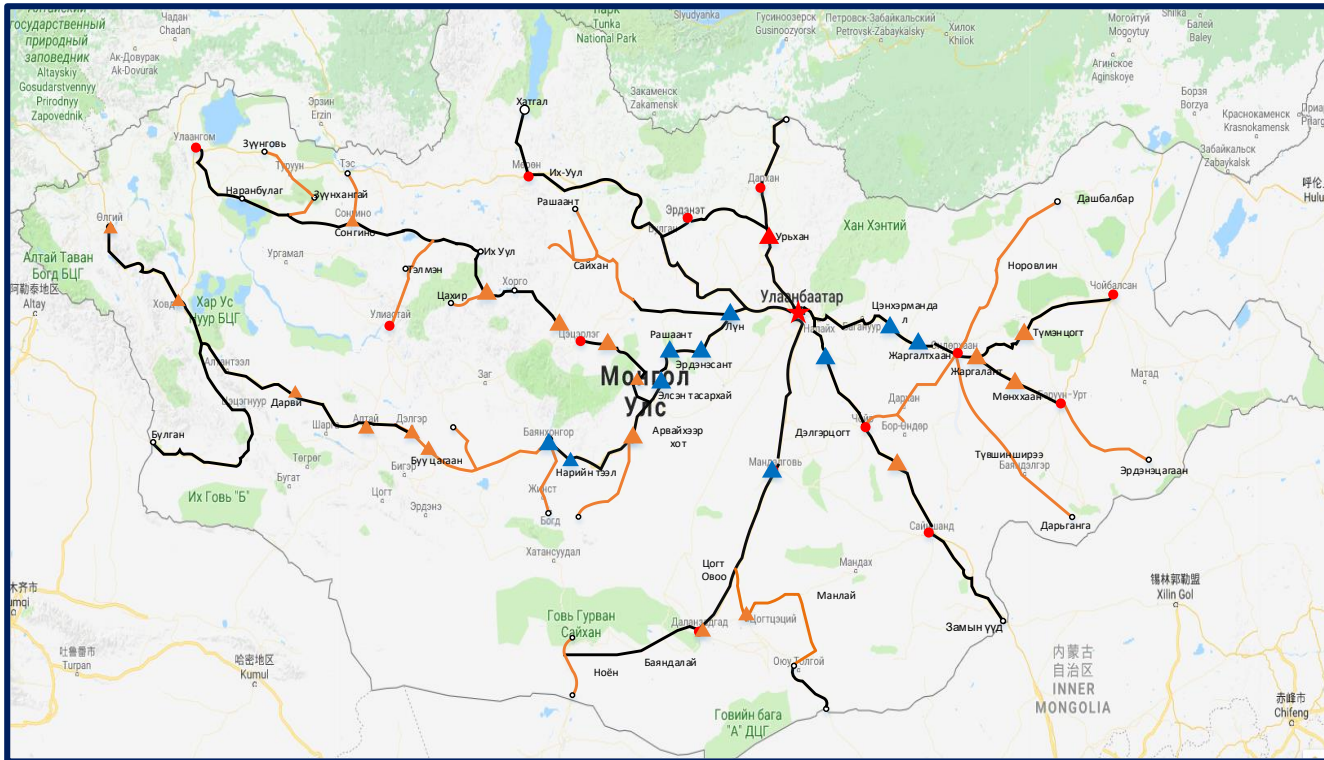
Төсөл хэрэгжүүлэх үндэслэл	“Эдийн засаг, худалдааны хамтын ажиллагааг гүнзгийрүүлэн хөгжүүлэх тухай” Монгол Улсын Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын яам болон БНХАУ-ын Тяньжин хотын Ардын Засаг ордны хооронд 2009 онд байгуулсан санамж бичиг, “Далайд гарах боломжийг нэмэгдүүлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” Монгол Улсын Засгийн газрын 2013 оны 152 дугаар тогтоол
Хэрэгжүүлэх хугацаа	Монгол Улс, БНХАУ-ын эдийн засаг худалдааны хамтын ажиллагааг гүнзгийрүүлэн хөгжүүлэх тухай 2009 оны санамж бичгийн хүрээнд БНХАУ-ын Тяньжин хотын Бинхай дүүрэгт 10 га газрыг 50 жилийн хугацаатай Хятадын талтай хамтран эзэмшихээр тохиролцсон. (2016-2066 он)
Дотоод өгөөжийн хувь /IRR/	13,6%
Төслийн явц	Хамтарсан компани байгуулах гэрээ, дүрмийн төслийг хятад, монгол хэл дээр бэлтгэсэн. Техник, эдийн засгийн үндэслэлийг /ТЭЗҮ/ “Тяньжин хотын барилгын зураг төслийн хүрээлэн” 2014 оны 5 сард бэлэн болгосон.

ДОТООДЫН АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

АВТО ЗАМ ДАГУУХ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЦОГЦОЛБОР

Аялал жуулчлалын гол чиглэлийн авто зам дагуу 170-250 км тутам, нийт 34 байршилд стандартын шаардлага хангасан үйлчилгээний цогцолбор байгуулах ажлыг эхлүүлэхээр төлөвлөсөн.

Бүтээн байгуулалт хийгдсэн - 5

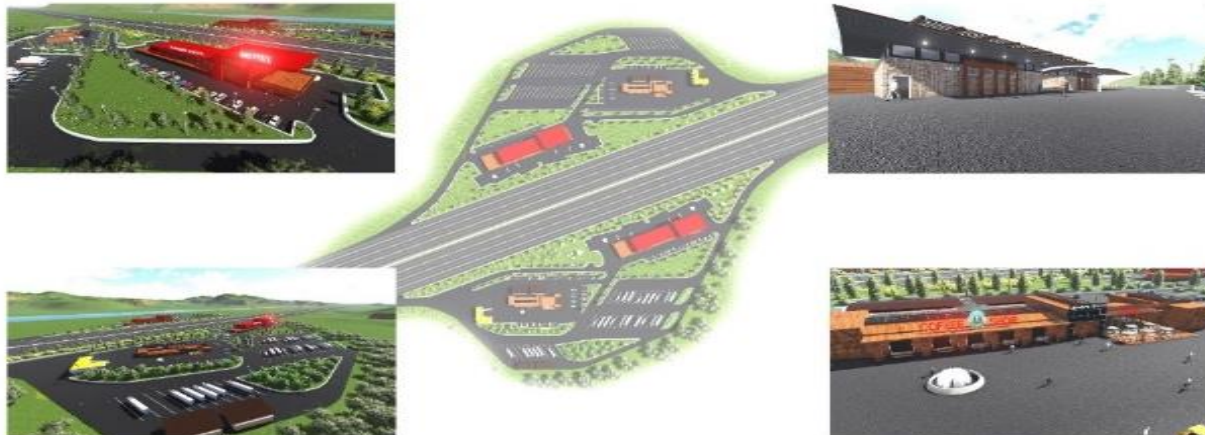
Гэрээ байгуулсан - 21

Нээлттэй зарлах - 8

Түүнчлэн одоо ажиллаж байгаа Автозамын төлбөр авах цэгүүдийн үйл ажиллагаатай уялдуулах шаардлагын үүднээс нэмж 10 байршилд сонгон шалгаруулалтыг зарлаж байна.

Шинээр зарлах байршил

1. Увс аймаг Наранбулаг сум
2. Ховд аймаг, Булган хилийн боомт
3. Өмнөговь аймаг Ноён сум
4. Хөвсгөл аймаг Хатгал сум
5. Дорноговь аймаг, Замын-Үүд сум
6. Сүхбаатар аймаг, Эрдэнэцагаан сум
8. Дорнод Мэнэнгийн тал

Автобуудлын 2-р зэрэглэл

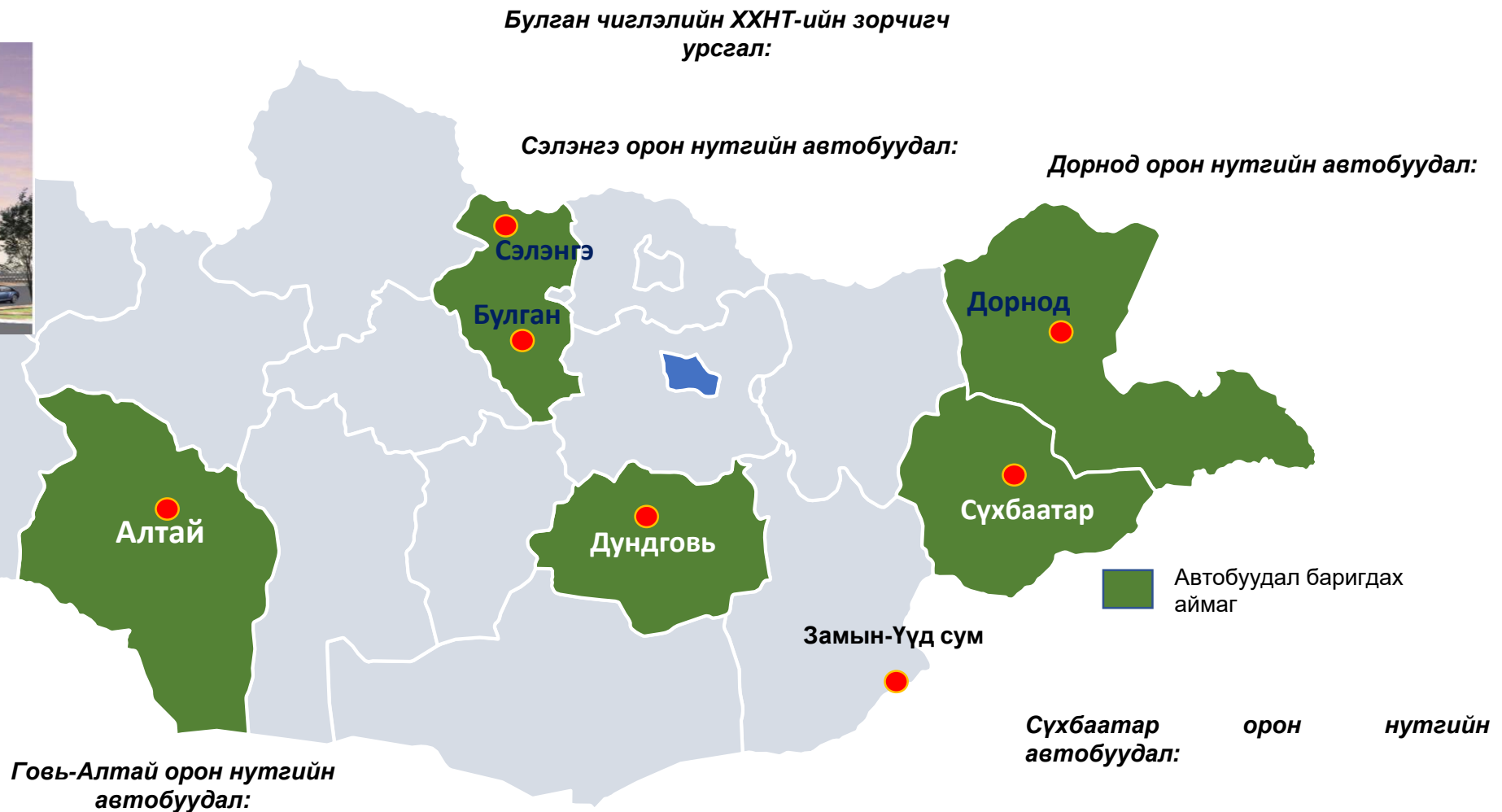
✓Зорчигч урсгалын өдрийн дундаж тоо /тухайн жилээр тооцно/ 1000-3000 хүн хүртэл

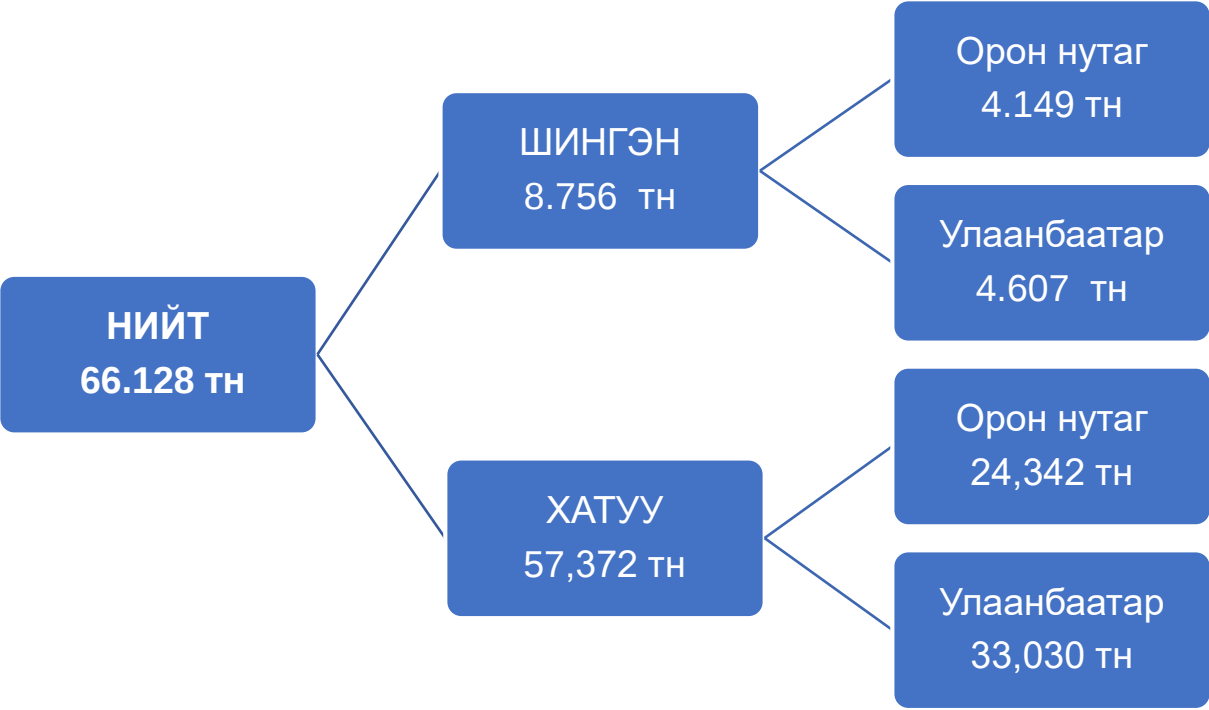
✓Нэг цагт үйлчлэх хамгийн их зорчигчийн тоо 200-600 хүн хүртэл

✓Автобуудлын нийт талбай 200 м2-аас дээш

✓Нийтийн зориулалтын талбай 300 м2-аас дээш

✓Үйлчилгээний автобусны талбай нь 960 м2-аас дээш байх

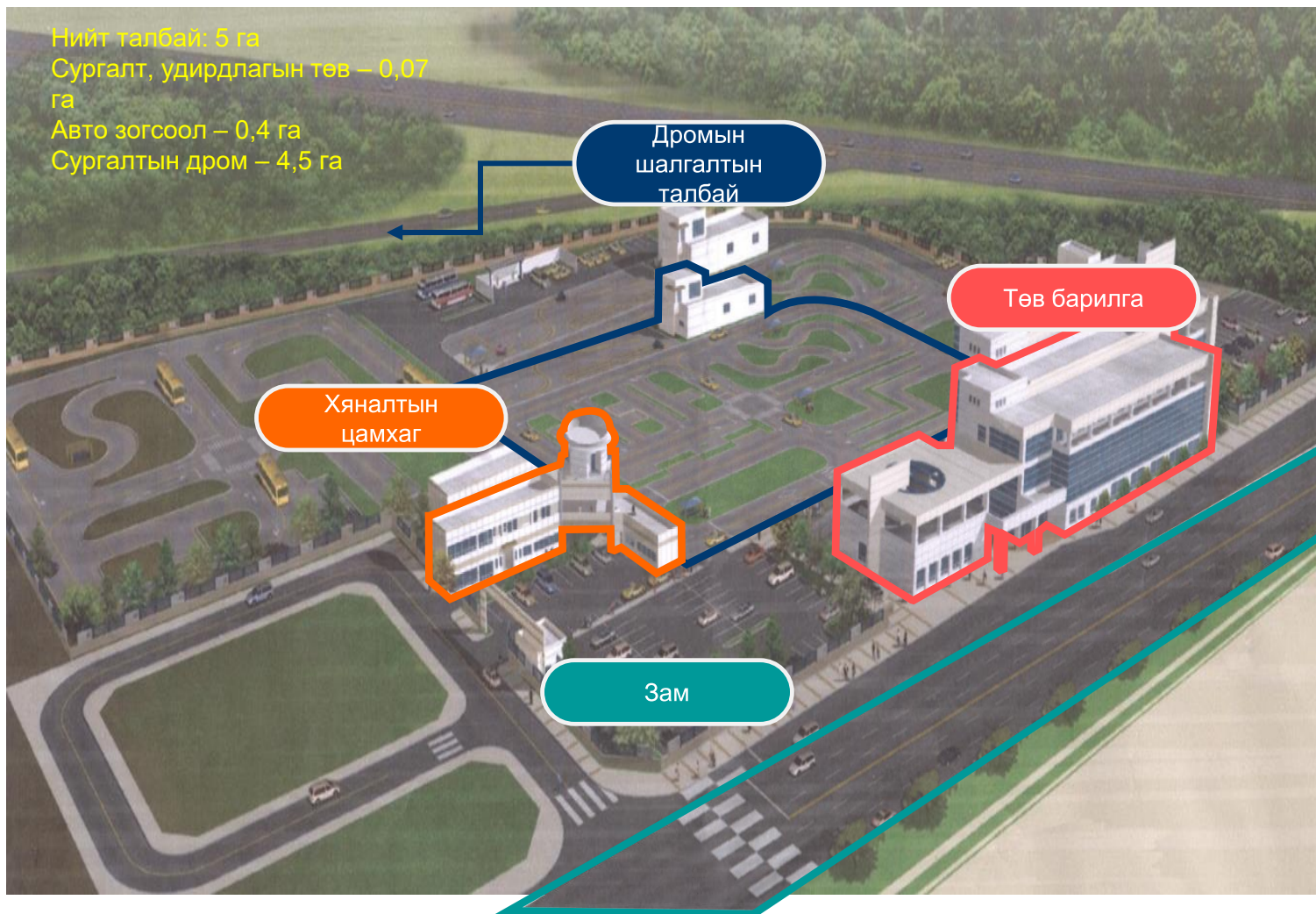

- Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээ /ТХХТ/-нд 21 аймаг, нийслэлд ашиглалтаас хассан тээврийн хэрэгсэл, техникийн үйлчилгээнээс үүссэн хог хаягдлыг цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх, ялгах цэг байгуулах.
- Зарим эд ангийг тестлэх лаборатори, дахин боловсруулах үйлдвэр байгуулах.

№	Үйлдвэрийн байршил	Тайлбар	Хөрөнгө оруулалт /тэрбум. төг/
1	Улаанбаатар, Налайх, Багануур дүүрэг★	ТХХТХ-нд үйлдвэр байгуулж, ашиглах	70.0
2	Өмнөговь, Орхон, Дархан-Уул аймаг	ТХХТХ-нд үйлдвэр байгуулах, ашиглах	30.0

“МЭРГЭШСЭН ЖОЛООЧИЙН ШАЛГАЛТ, ДАДЛАГЫН НЭГДСЭН ТӨВ”

- ❑ Сургалт, шалгалт, дадлагын танхим нь мэдрэгч дэлгэц бүхий иж бүрэн компьютер, техник тоног төхөөрөмжөөр тоноглогдсон байна.
- ❑ Хяналтын өрөө нь талбай дээрх камераар шалгалт өгч байгаа тээврийн хэрэгслийг хянах.
- ❑ Бүрэн тоногдлогдсон тээврийн хэрэгслээс ирэх дохио, бүхээг дотор суурьлуулсан камерын тусламжтайгаар хянах.
- ❑ Төвийн сорилт, туршилтын лаборатори нь тээврийн хэрэгсэл, эд ангийн аюулгүй байдал, осол гарах үеийн хамгаалалтын системийн ажиллагаа, осол гарах үед тээврийн хэрэгслийн эвдрэл гэмтэл, зорчигчдод учрах хохирол төдийгүй тээврийн салбарын бусад бүтээгдэхүүний үйлчилгээний туршилт, судалгааг хийнэ.

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН
ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

***АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД
БАЯРЛАЛАА.***